

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค) (Asia-Pacific Economic Cooperation-APEC)

เว็บไซต์	www.apec.org
ที่ตั้งสำนักเลขาธิการ	35 Heng Mui Keng Terrace, Singapore 119616 โทรศัพท์ : (+65) 6891 9600 โทรสาร : (+65) 6891 9690 Email: info@apec.org
วันก่อตั้ง	พ.ย.2532
สมาชิก	21 เขตเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี จีน เขตบริหารพิเศษฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย สหรัฐฯ และเวียดนาม
เลขาธิการ	นาย Eduardo Pedrosa (ชาวฟิลิปปินส์) เริ่มดำรงตำแหน่งอย่างเป็นทางการเมื่อ 1 ม.ค.2568 (วาระ 3 ปี)
ประชากร	2,990 ล้านคน หรือประมาณ 37% ของประชากรโลก
วัตถุประสงค์	ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมสร้างความมั่งคั่งแก่ประชาชนในภูมิภาค โดยการส่งเสริมความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ การเติบโตอย่างยั่งยืน มั่นคง และมีนวัตกรรม สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก เพื่อลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า (สินค้าและบริการ) และการลงทุนระหว่างสมาชิกด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับกฎการค้าขององค์การการค้าโลก (WTO) รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือทางสังคมและการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การเกษตร การส่งเสริมบทบาทสตรีในด้านเศรษฐกิจ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การพัฒนาด้านสาธารณสุข ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ความมั่งคั่งและยั่งยืนของประชาชนในภูมิภาค

หลักการความร่วมมือภายใต้กรอบเอเปค

เอเปคเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น และวางกรอบร่วมกันเพื่อให้สินค้า บริการ การลงทุน และประชาชนสามารถเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างกันได้อย่างสะดวก ปลอดภัย มีกฎเกณฑ์ และมีมาตรฐาน ทั้งนี้ เอเปคมีรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นทางการน้อยกว่าการประชุมในกรอบอื่น ผ่านการดำเนินงานที่ยึดหลักฉันทามติ ความสมัครใจ ความเท่าเทียมกัน และผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจ สังคม และระดับการพัฒนาของแต่ละเขตเศรษฐกิจ สมาชิกเอเปคจึงสามารถนำผลลัพธ์ไปดำเนินการได้เมื่อมีความพร้อม จนกระทั่งเกิดเป็นผลสำเร็จร่วมกัน

กลไกการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ

ระดับนโยบาย

1. การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค (APEC Economic Leaders Meeting-AELM) จัดประชุมปีละ 1 ครั้ง ช่วง ต.ค./พ.ย.
2. การประชุมรัฐมนตรีเอเปค (APEC Ministerial Meeting-AMM) รว.กต. และ รว.พณ. หรือ รมต. ที่เกี่ยวข้อง
3. การประชุมรัฐมนตรีสาขาต่าง ๆ (Sectoral Ministerial Meeting) จะกำกับดูแลความร่วมมือด้านต่าง ๆ เช่น การคลัง การศึกษา พลังงาน สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน และสาธารณสุข
4. คณะกรรมการที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council-ABAC) ตัวแทนนักธุรกิจจากเขตเศรษฐกิจเอเปค เขตเศรษฐกิจละ 3 คน ทำหน้าที่เสนอมุมมองและข้อคิดเห็นของภาคธุรกิจเอเปคต่อที่ประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจในรูปแบบของรายงานปีละ 1 ครั้ง

ระดับปฏิบัติการ

1. การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials' Meeting-SOM) จัดประชุมปีละ 3-4 ครั้ง
2. คณะกรรมการว่าด้วยการค้าและการลงทุน (Committee on Trade and Investment-CTI) ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือเอเปคด้านการเปิดเสรี และอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน
3. คณะกรรมการด้านงบประมาณและการบริหาร (Budget and Management Committee-BMC) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่อาวุโส ด้านงบประมาณ การบริหารและการจัดการ และทำหน้าที่ติดตามและประเมินการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณของเอเปค รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่เจ้าหน้าที่อาวุโสเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของเอเปค
4. คณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ (Economic Committee-EC) ทำหน้าที่ศึกษา วิจัย หรือ และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทาง และประเด็นทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่อยู่ในความสนใจ
5. คณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (Steering Committee on Economic and Technical Cooperation-SCE) ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย และจัดลำดับกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการของเอเปค
6. กลุ่มความร่วมมือและความริเริ่มอื่น ๆ ทำหน้าที่สนับสนุนเป้าหมายของเอเปค รวมทั้งที่อยู่นอกเหนือโครงสร้างของคณะกรรมการและคณะทำงานเอเปค อาทิ ความร่วมมือระหว่างศูนย์เอเปค และการหารือระหว่างภาครัฐและเอกชน
7. สำนักเลขาธิการเอเปค (APEC Secretariat) ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนกระบวนการเอเปค ด้านขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งประสานงานและให้ข้อมูลแก่องค์กรภายในของเอเปคและสาธารณะ

ความสัมพันธ์กับไทย

ไทยเป็น 1 ใน 12 เขตเศรษฐกิจผู้ร่วมก่อตั้งเอเปคเมื่อปี 2532 มีบทบาทสำคัญ ทั้งใน การประชุม และกลุ่มทำงานต่าง ๆ ของเอเปค โดยไทยทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคทั้งหมด 3 ครั้ง เมื่อปี 2535 ปี 2546 และปี 2565

การเป็นเจ้าภาพของเกาหลีใต้ เมื่อปี 2568

เกาหลีใต้ในฐานะเจ้าภาพเอเปคปี 2568 มุ่งขับเคลื่อนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ภายใต้แนวคิด “เชื่อมโยงอย่างมีนวัตกรรม นำสู่ความรุ่งเรืองร่วมกัน” ผ่านการผลักดัน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) เชื่อมโยงการค้าและการลงทุน (Connect) 2) การผลักดันนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Innovate) และ 3) การสร้างความมั่งคั่งร่วมกันและยั่งยืน (Prosper) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ปุตราจายาปี 2040 (APEC Putrajaya Vision 2040) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกที่เปิดกว้าง มีพลวัต พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และมีสันติภาพ ภายในปี 2583 รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อรับมือความท้าทายทางการค้า ท่ามกลางเศรษฐกิจโลกที่ไม่แน่นอน ส่งเสริมการค้าเสรี และระบบพหุภาคี ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจากสังคมผู้สูงอายุซึ่งเป็นความท้าทายสำคัญที่ฉุดรั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจ

จีนกับการเป็นเจ้าภาพเอเปคปี 2569

การทำหน้าที่เจ้าภาพเอเปคของจีนในปี 2569 จะสานต่อวิสัยทัศน์ปุตราจายาปี 2040 (APEC Putrajaya Vision 2040) เพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ภายใต้บริบทความท้าทายต่าง ๆ เช่น การแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ การดำเนินการฝ่ายเดียว (unilateralism) และการกีดกันทางการค้า โดยมุ่งส่งเสริมความร่วมมือ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความร่วมมือที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงอย่างทั่วถึง ผ่านระบบการค้าพหุภาคีที่มีองค์การการค้าโลกเป็นศูนย์กลาง รวมถึงส่งเสริมกระบวนการสร้างเขตการค้าเสรีเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia-Pacific-FTAAP) 2) ความร่วมมือเกี่ยวกับนวัตกรรมสีเขียว โดยใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านการผลิตของภูมิภาค และ 3) แนวทางการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ร่วมกันและครอบคลุมทุกภาคส่วน มุ่งเน้นสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มเปราะบาง